

Leerbijeenkomst Marke Mallem

12 November 2014, Het Muldershuis in Eibergen

Welkom

- Stichting Marke Mallem, Waterschap Rijn & IJssel en Alterra
- In het kader van het Leernetwerk Samenspel Burgerinitiatieven en Overheden
- Doel bijeenkomst:
  - Wat zijn cruciale factoren geweest in het experiment Marke Mallem?
  - Wat kunnen we hiervan leren en wat kunnen we meenemen naar onze eigen praktijken?

Agenda

- 10.30 Welkom, doel & agenda + korte introductie
- 10.45 Interview gesprek
- 11.15 Rondleiding door het gebied
- 12.15 Lunch
- 12.45 Drie discussierondes aan 3 thematafels
- 14.10 Terugkoppeling per thematafel
- 14.25 Vervolg en afsluiting
- 14.30 Drankje en mogelijkheid tot napraten

Interview gesprek

- Alfred te Pas van Waterschap Rijn & IJssel
  - Tonni Wormgoor van Stichting Marke Mallem
  - Robert Jan Fontein van Alterra
-
- Interview door Iринi Salverda van Alterra

Marke Mallem: een bijzonder initiatief

- Wat houdt het initiatief in?
- Aanleiding en visie
- Meerwaarde
- Succesfactoren
- Aandachtspunten
- Waarom bijzonder?
- Ergens anders oppakken?

De trots van Eibergen

Hier realiseert u
de Marke Mallum

Sluit u aan bij Marke Mallum en beslis mee
www.markemallum.nl

Waterkragen project
Marke Mallum

Eibergen, Gelderland

April 2008

Burgers, boeren en buitenlui beslissen daadwerkelijk hoe de omgeving van rivier de Berkel bij Eibergen eruit komt te zien. Want zij vormen samen het bestuur van de stichting Marke Mallum, die de eigenaar wordt van dit groene en waterrijke gebied. Waterschap Rijn en IJssel laat hier een nieuw gezicht zien:

niet arrogant en ‘van bovenaf’, maar samen met en in dienst van de samenleving.

Het project Marke Mallum gaat veel verder dan een rondje inspraak: **we geven de ruimte terug aan de samenleving.** Dit kan betekenen dat de marke gebruiksfuncties aan het gebied toevoegt, die we zelf nooit hadden bedacht. Wat krijgen we hiervoor terug? Gebruikers die trots zijn op hun omgeving, omdat zij die zelf hebben vormgegeven en beheren.

BESTUURSPROGRAMMA 2009-2012

WATERSCHAP RIJN EN IJSSEL

Aanpak

- ▶ Wij staan voor een waterschapsbestel waarvan de **legitimiteit** wordt gedragen door zichtbare **gebiedsnabijheid** zowel in de beleidsvertaling als de uitvoering ervan.
- ▶ Hiervoor is de uitbouw van **publieksparticipatie** op alle niveaus een vereiste.
- ▶ Het **formuleren van participatiestrategieën** met communicatie en educatie als belangrijke peilers is daarvoor onontbeerlijk.

Achtergrond WRIJ

- ▶ **Hoe gebied beheren VOOR OMGEVING?**
- ▶ **Omgeving weet het zelf en beter!**
- ▶ **Door “eigen achtertuin”-gevoel betrokkenheid versterken**

- ▶ **Geen opgaven te vervullen: niets moet**
- ▶ **Budget (besparing onderhoud) gaat 100 % over**

Faciliteren opstart

- ▶ **Zaadje planten in Eibergen**
- ▶ **Hulp bij:**
  - uithang- en prikbord (www.MarkeMallem.nl)
  - Ontwerp-atelier voor geïnteresseerden (charette)
- ▶ **Organisatiegeld tijdens opstart en doorgroei**

Afspraken

- ▶ **Marke bevoegdheden vergelijkbaar met
privaat eigendom**
- ▶ **WRIJ blijft verantwoordelijk voor waterbeheer
en ziet hierop toe**
- ▶ **WRIJ blijft adviseur bestuur MM**

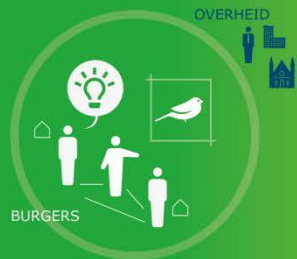
- ▶ **1 mei 2008**   **Idee Marke Mallem WRIJ**
- ▶ **9 december 2008**   **1^e overleg Eibers netwerk**
- ▶ **10 oktober 2009**   **Charette**
- ▶ **22 januari 2010**   **Stichting Marke Mallem**
- ▶ **19 augustus 2010**   **WRIJ besluit erfdienstbaarheid**
- ▶ **18 november 2010**   **Publieks Overdracht grond**
- ▶ **20 april 2012**   **Formele actepassing**
- ▶ **17 december 2013**   **Onderhoudsovereenkomst**

Een bijzonder traject

- Van Burgerparticipatie via co-creatie nu naar overheidsparticipatie
- Actief Burgerschap vraagt vakmanschap – Leren!
- Niet 'loslaten' is het doel, maar nieuwe vormen van interactie

Overheid geen rol

Burgerinitiatieven zijn autonoom in formulering en realisatie van hun doelen

Overheidsparticipatie

Overheid geeft ruimte aan of doet mee met doelen burgerinitiatieven

Co-creatie

Co-creatie van doelen door overheid en burgerinitiatieven op basis van gelijkwaardigheid en geven en nemen

Burgerparticipatie

Burgers doen mee met overheidsdoelen

- Interactief en participatief beleid
- Regisseren; burgers spelen rol in (gebieds)proces

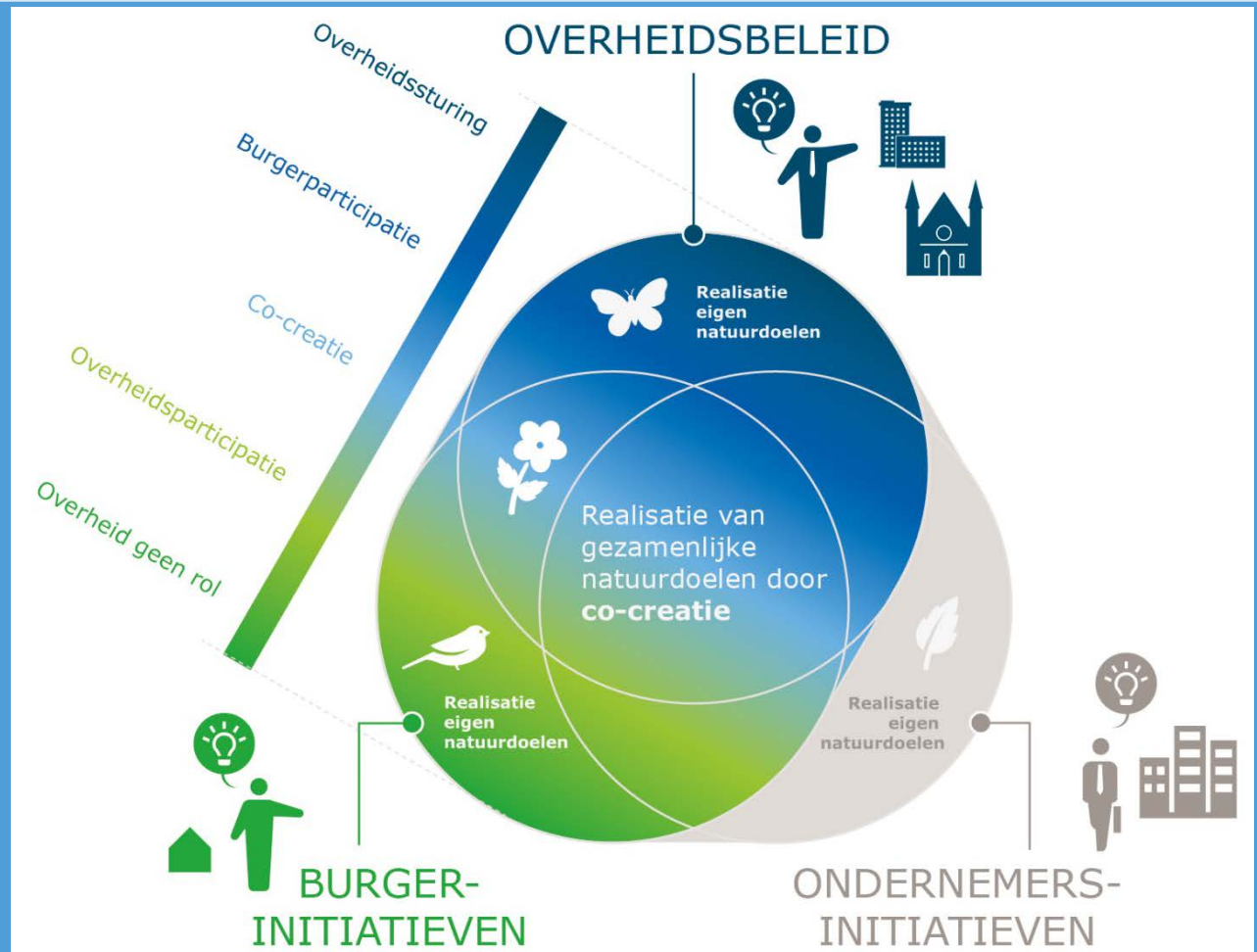
Overheidssturing

Overheid beïnvloedt om de eigen doelen te (laten) realiseren

- Sturen met wet- en regelgeving
- Sturen met financiële instrumenten

Overheidsrollen bij samenspel burgers en overheid

Agenda

- 10.30 Welkom, doel & agenda + korte introductie
- 10.45 Interview gesprek
- 11.15 Rondleiding door het gebied
- 12.15 Lunch
- 12.45 Drie discussierondes aan 3 thematafels
- 14.10 Terugkoppeling per thematafel
- 14.25 Vervolg en afsluiting
- 14.30 Drankje en mogelijkheid tot napraten

Reactie op ochtend en discussiethema's

- Reactie op ochtend in licht van eigen praktijk
- Voorstel 3 discussiethema's:
  - Proces van co-creatie
  - Verankering in de eigen organisatie
  - Knippen en plakken?

Proces van co-creatie

Een belangrijke succesfactor van Marke Mallem is het co-creatie proces tussen het waterschap en de stichting

- Wanneer en waarom kies je voor co-creatie met een burgerinitiatief?
- Wat zijn hierbij succesfactoren en aandachtspunten?
- Hoe bied je ruimte voor een gezamenlijk zoekproces naar doelen, aanpak en een passende verdeling van taken en verantwoordelijkheden?
- Hoe bied je duidelijkheid over het eigen handelen en leg je afspraken over taakverdeling vast?

Verankering in de eigen organisatie

Een belangrijke succesfactor van Marke Mallem is dat het Waterschap de eigen organisatie heeft weten mee te krijgen in het experiment

- Waarom is dat belangrijk?
- Hoe doe je dat? Hoe zorg je ervoor dat samenwerking met een burgerinitiatief niet afhankelijk is van 1 of 2 ambtenaren maar een organisatie-issue is?
- Welke houding en competenties heb je als ambtenaar nodig om goed met een burgerinitiatief te kunnen samenwerken?

Knippen en plakken?

- Kan dit ook op andere plekken, onder andere omstandigheden? Zo ja, hoe, waar en onder welke voorwaarden? Zo nee, waarom niet?
- Überhaupt 'kopieerbaar'?
- Welke lessen en vaardigheden kunnen vanuit Marke Mallem mee worden genomen naar een nieuwe situatie?
- Uitdaging: geen experiment à la Marke Mallem top-down initiëren, maar aansluiting vinden bij reeds bestaande burgerinitiatieven? Wat leren we dan van Marke Mallem?

Thematafels

- Proces van co-creatie
  - Alfred en Irini
- Verankering in de eigen organisatie
  - Peter en Robert Jan
- Knippen en plakken?
  - Tonni en Rosalie

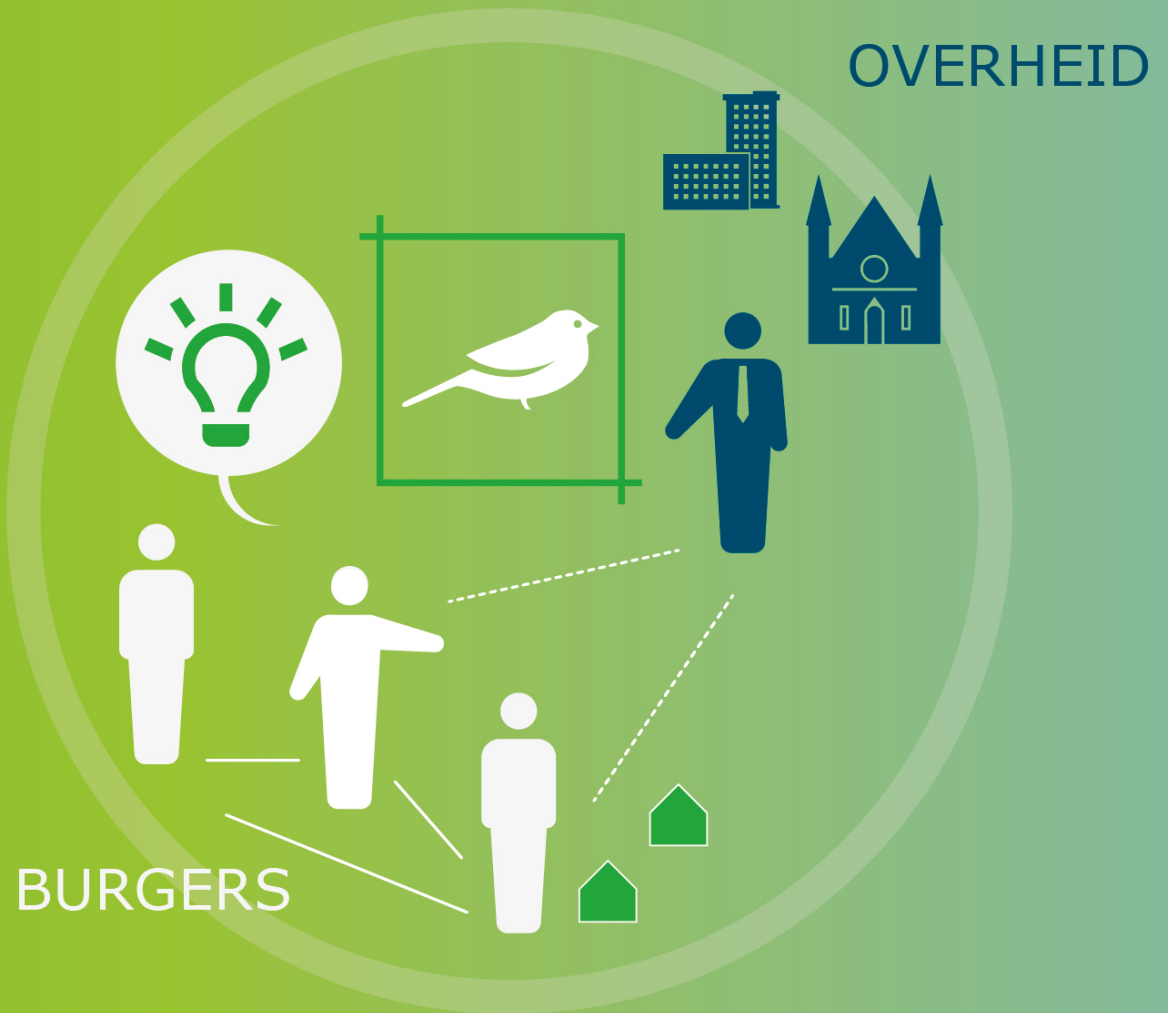
Afsluiting

- Ideeën voor vervolg leernetwerk?

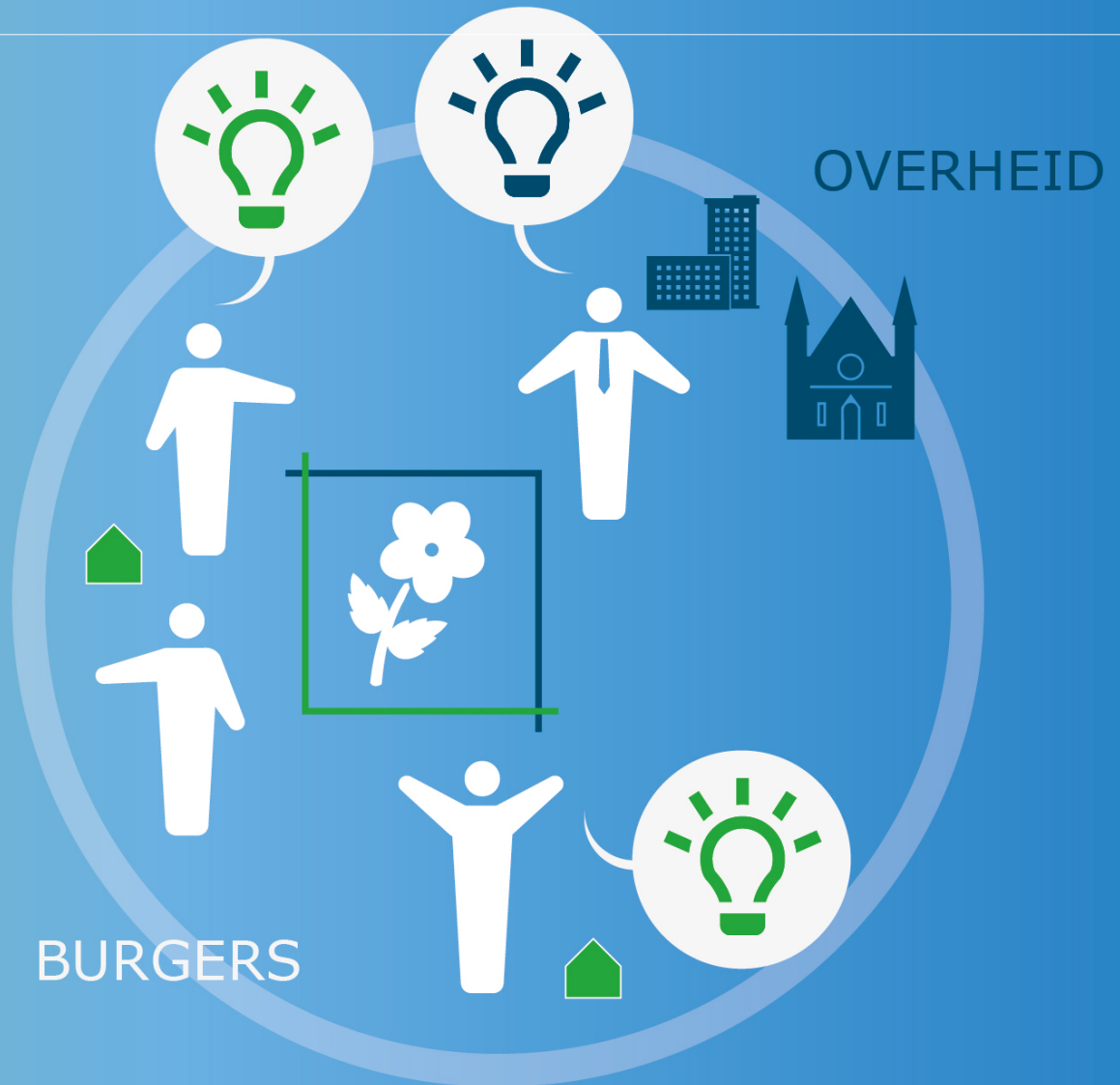
Overheidsparticipatie

Overheid geeft ruimte aan of ondersteunt doelen burgerinitiatieven

Co-creatie

Overheid en
burgerinitiatieven
realiseren
gezamenlijke
doelen op basis van
gelijkwaardigheid

Burgerparticipatie

Burgers doen mee met overheidsdoelen

- Interactief en participatief beleid
- Regisseren; burgers spelen rol in (gebieds)proces

